

**PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI
I USTAWIANIU ZAWODÓW SPORTOWYCH
W KLUBACH PIŁKARSKICH**

2021

Projekt szkoleniowy w ramach programu „Nie bądź pionkiem w grze!”

Ministerstwo Kultury,
Dziedzictwa Narodowego
i Sportu

POLICJA

PZPN

EKSTRAKLASA

Co to za projekt?

- Realizowany od 2014 r.
- Wspólne działanie Ministerstwa Sportu, Komendy Głównej Policji, Polskiego Związku Piłki Nożnej i Ekstraklasy S.A.
- Od początku wdrażania projektu przeszkolono co najmniej 11 263 zawodników w wieku 15-18 lat.
- Nadrzędnym celem jest podniesienie świadomości środowiska sportowego odnośnie korupcji w sporcie oraz manipulowania zawodami sportowymi, a także kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożenia korupcyjnego.

DEFINICJE I POJĘCIA

Co to jest korupcja?

Korupcja to działanie mające na celu osiągnięcie korzyści w zamian za nieuczciwe, niezgodne z zasadami zachowanie.

Co oznacza termin

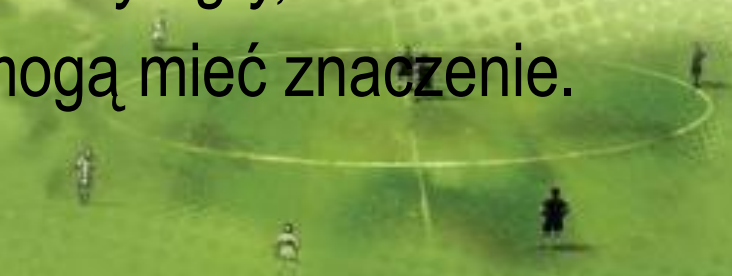
„ustawianie zawodów piłkarskich”?

- To nieuczciwy wpływ na przebieg lub wynik zawodów piłkarskich.
- Ma na celu wyeliminowanie nieprzewidywalnego charakteru tych zawodów dla uzyskania nienależnej korzyści dla siebie lub innych.
- Na przykład: przegrana, spowodowanie rzutu karnego lub jego celowe przestrzelenie dla osiągnięcia korzyści (np. pomoc w wygraniu zakładu).

Co oznacza termin

„ustawianie zawodów piłkarskich”?

- Należy pamiętać, że ustawianie zawodów piłkarskich nie musi obejmować tylko jego wyniku (wygranej, remisu, przegranej, różnicy w wyniku).
- Poszczególne zdarzenia w trakcie meczu (*żółte lub czerwone kartki, stałe fragmenty gry, konkretna liczba strzelonych bramek*) również mogą mieć znaczenie.

Oszustwa dotyczące zdarzeń boiskowych

- W 2019 roku w meczu ostatniej kolejki sezonu 2018/2019 pomiędzy Śląsk Wrocław i Arka Gdynia, zawodnik tego ostatniego klubu otrzymał dwie żółte kartki, a w konsekwencji czerwoną kartkę, co w powiązaniu z informacją o propozycji trzech zakładów bukmacherskich, na takie zdarzenie, wzbudziło uzasadnione podejrzenie dokonania przestępstwa z ustawy o sporcie.
- Sprawa została umorzona, gdyż nie uzyskano wystarczających dowodów.

Manipulowanie zawodami piłkarskimi, a zakłady wzajemne

- Szczególnie groźne są przypadki manipulowania zawodami piłkarskimi na potrzeby zakładów bukmacherskich, dotyczących danych meczów piłkarskich.
- Dynamiczny rozwój działalności w dziedzinie zakładów sportowych zwiększa ryzyko manipulacji sportem.
- Udział w zakładach wzajemnych może wiązać się ze zwiększonym ryzykiem uzależnienia od gier hazardowych.

Bahrajn – Togo (2010)

- *Jak myślicie, co zostało ustawione?*

- Reprezentacja Togo jest PODSTAWIONA!
- Drużyna Bahrajnu przebywała na zgrupowaniu.
- Agencja eventowa zaoferowała im, że zorganizują mecz z reprezentacją Togo. W efekcie podstawiono kompletnie fałszywą drużynę.
- Prawdziwa reprezentacja Togo była znacznie mocniejszą drużyną niż Bahrajn i trudno było przewidzieć zwycięstwo Bahrajnu...

AFERY KORUPCYJNE

Pierwsza w dziejach futbolu afera korupcyjna (1937 r.).

- Klub sportowy „Dąb” w Katowicach miał ambicje większe niż możliwości. Groził mu spadek z I ligi. Zabięgał więc o pomoc sąsiada zza miedzy, również I-ligowca, „Śląsk” Świętochłowice.
- W Świętochłowicach postanowiono ratować sąsiada (za odpowiednim „wynagrodzeniem”).
- PZPN zareagował zdecydowanie - „Śląsk” sprzedający punkty w trybie normalnym spadł do A klasy, a kupujący „Dąb” został karnie wyrzucony z ligi.

Korupcja w polskiej piłce.

- Podejrzenie nieprawidłowości i przestępstw popełnianych przez sędziów piłkarskich, piłkarzy, trenerów, działaczy klubowych i działaczy związkowych w strukturach PZPN i okręgowych związkach piłkarskich.
- Efektem prowadzonego śledztwa dotyczącego korupcji w polskiej piłce nożnej było kilkadziesiąt aktów oskarżenia.
- Wśród oskarżonych byli obserwatorzy PZPN, sędziowie, działacze klubów, piłkarze oraz pośrednicy transakcji korupcyjnych.
- Podejrzewano wręczanie lub przyjmowanie łapówek w zamian za podejmowanie w czasie meczów korzystnych decyzji, co miało zapewnić wybranym klubom korzystne wyniki w rozgrywkach ligowych.

Korupcja w polskiej piłce.

- Zawodnicy zostali skazani za ustawienie spotkania Cracovii z Zagłębiem Lubin w ostatniej kolejce sezonu 2005/06.
- Gracze Zagłębia składali się po około 10 tys. złotych.
- Piłkarz reprezentacji Polski, Łukasz Piszczek został zdyskwalifikowany na pół roku przez Wydział Dyscypliny PZPN.
- Rok w zawieszeniu na 3 lata + grzywna w wysokości 100 tys.

Piłka nożna - Alerty 2019/2020 (9)

- **UEFA BFDS SPORTRADAR (0)**
- **GoC ALERT SYSTEM / FDJ / GLMS (6)**
  - Lech Poznań – Olimpia Elbląg (16.11.2019 r.)
  - Radomiak Radom – Wigry Suwałki (2.08.2020 r.)
  - Lechia Gdańsk – Legia Warszawa (15.07.2020 r.)
  - Olimpia Elbląg – Legionovia (19.07.2020 r.)
  - Stal Stalowa Wola – Pogoń Siedlce (25.07.2020 r.)
  - Warta Poznań – Zagłębie Lubin (23.06.2020 r.)
- **RZECZNIK DYSCYPLINARNY PZPN (3)**
  - Chrobry Głogów – Stal Mielec (27.10.2019 r.)
  - Odra Opole – Stal Mielec (24.10.2019 r.)
  - Arka Gdynia – Zagłębie Lubin (23.06.2020 r.)

Jaka motywacja towarzyszy manipulowaniu meczami?

- **„czysto” sportowa:**
  - uniknięcie spadku do niższego poziomu rozgrywek,
  - zdobycie tytułów mistrzowskich (krajowych, międzynarodowych),
  - zakwalifikowanie się do rozgrywek międzynarodowych.
- **finansowa:** przede wszystkim w kontekście zakładów wzajemnych.
- **pozafinansowa:**
  - szantaż/zastraszanie,
  - emocjonalna,
  - potajemna zmowa,
  - złe intencje,
  - chęć akceptacji w grupie.

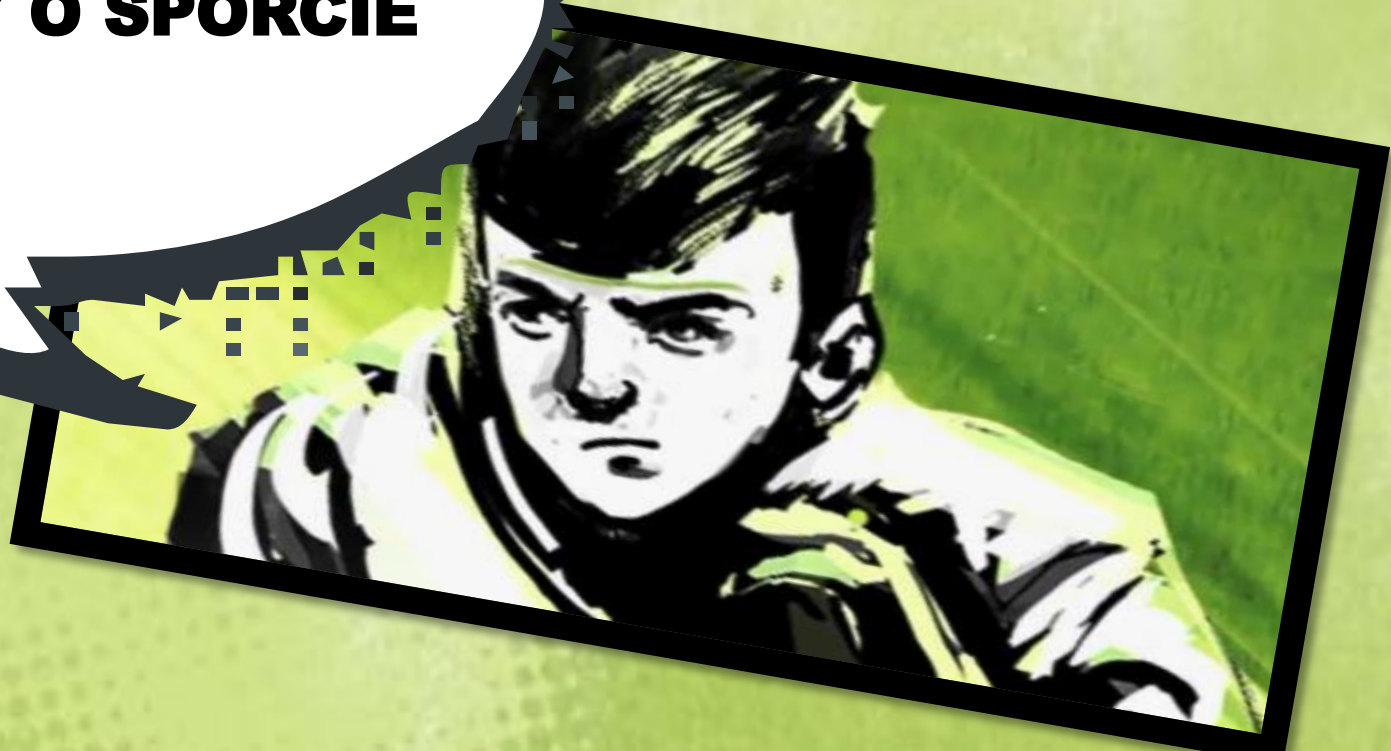
Konsekwencje

- Zachowania korupcyjne w sporcie są niezgodne z prawem oraz sprzeczne z zasadami uczciwej rywalizacji sportowej.
- Sprawca ponosi odpowiedzialność :
  - sportową;
  - dyscyplinarną;
  - karną.

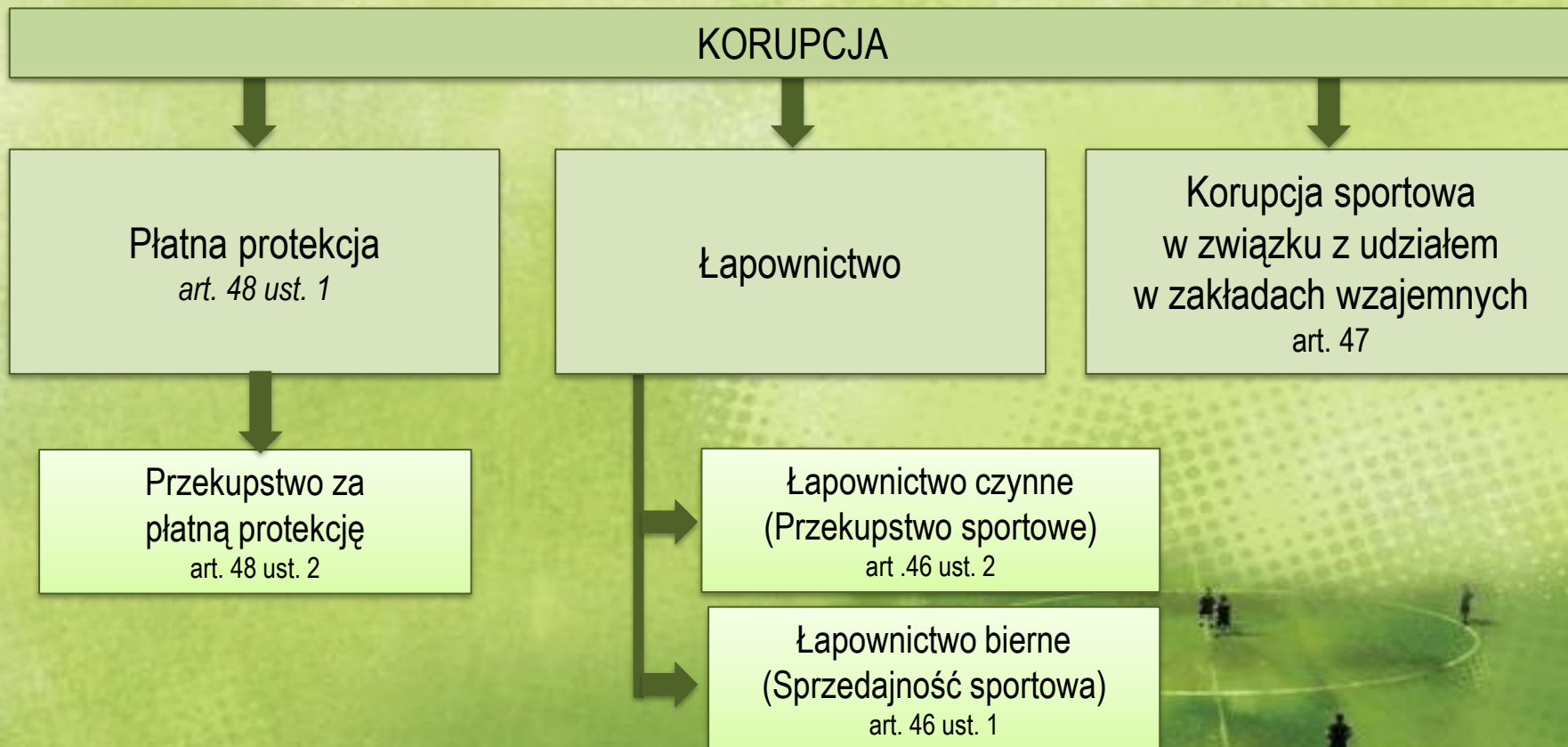

**PRZEPISY KARNE
USTAWY O SPORCIE**

Formy korupcji (ustawa o sporcie)

Sprzedajność sportowa

Art. 46. 1.

Kto, w związku z zawodami sportowymi organizowanymi przez polski związek sportowy lub podmiot działający na podstawie umowy zawartej z tym związkiem lub podmiot działający z jego upoważnienia, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści albo jej obietnicy żąda w zamian za nieuczciwe zachowanie, mogące mieć wpływ na wynik lub przebieg tych zawodów, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Przekupstwo sportowe

Art. 46. 2.

Tej samej karze podlega, kto w wypadkach określonych w ust. 1 udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej.

Korupcja sportowa w związku z udziałem w zakładach wzajemnych

Art. 47.

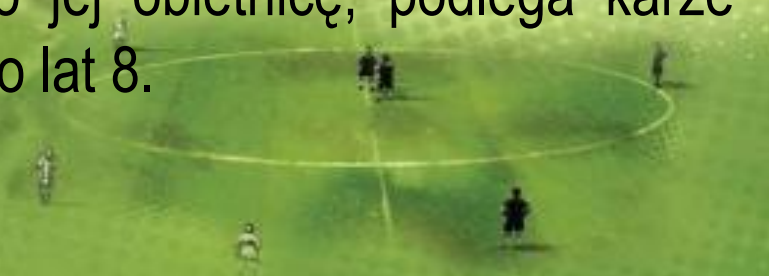
Kto, mając wiadomość o popełnieniu czynu zabronionego określonego w art. 46, bierze udział w zakładach wzajemnych dotyczących zawodów sportowych, do których odnosi się ta wiadomość, lub ujawnia tę wiedzę w celu wzięcia udziału przez inną osobę w takich zakładach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Płatna protekcja

Art. 48. 1.

Kto, powołując się na wpływy w polskim związku sportowym lub podmiocie działającym na podstawie umowy zawartej z tym związkiem lub podmiocie działającym z jego upoważnienia albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmuje się pośrednictwa w ustaleniu określonego wyniku lub przebiegu zawodów sportowych w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Przekupstwo za płatną protekcję

Art. 48.2.

Tej samej karze podlega, kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w ustaleniu określonego wyniku lub przebiegu zawodów sportowych polegające na bezprawnym wywarciu wpływu na zachowanie osoby pełniącej funkcję w polskim związku sportowym lub podmiocie działającym na podstawie umowy zawartej z tym związkiem lub podmiocie działającym z jego upoważnienia, w związku z pełnieniem tej funkcji.

Klauzula bezkarności

Art. 49.

Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w art. 46 ust. 2, art. 46 ust. 3 lub 4, w związku z ust. 2, lub w art. 48 ust. 2 lub 3, w związku z ust. 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Klauzula bezkarności

- Czemu służy klauzula bezkarności?
- Ma na celu zwiększenie wykrywalności sprawców przestępstw korupcji sportowej, poprzez rozbicie solidarności przestępczej.

**PRZEPISY
DYSCYPLINARNE
PZPN**

Korupcja czynna (wpływ na wynik)

Art. 79 § 1.

Kto czyni przygotowania, usiłuje udzielić, udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za nieuczciwe zachowanie, mogące mieć wpływ na wynik zawodów piłkarskich podlega:

- karze pieniężnej nie niższej niż 10.000 zł,
- karze dyskwalifikacji czasowej w wymiarze nie niższym niż 6 miesięcy,
- wykluczeniu z PZPN.

Korupcja bierna (wpływ na wynik)

Art. 79 § 2.

Karom opisanym w §1 podlega również ten kto czyni przygotowania, usiłuje przyjąć lub przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za nieuczciwe zachowanie, mogące mieć wpływ na wynik zawodów piłkarskich.

Korupcja czynna i bierna - kluby

Art. 79 § 3.

Za opisane w §1 lub §2 postępowania osób fizycznych, kluby podlegają:

- karze pieniężnej,
- weryfikacji zawodów jako walkower,
- anulowaniu wyniku meczu,
- zawieszeniu lub pozbawieniu licencji,
- przeniesieniu zespołu do niższej klasy rozgrywkowej,
- pozbawieniu tytułu Mistrza Polski, Wicemistrza Polski lub Zdobywcy Pucharu Polski, Pucharu Ligi lub Superpucharu,
- wykluczeniu z PZPN.

Match-fixing (wpływ na przebieg)

Art. 107 § 1.

Kto czyni przygotowania, usiłuje lub dopuszcza się nieuczciwego zachowania, mogącego mieć wpływ na przebieg zawodów piłkarskich lub zdarzenia będące przedmiotem zakładów bukmacherskich, podlega:

- karze pieniężnej nie niższej niż 10.000 zł,
- karze czasowego zakazu udziału we wszelkiej działalności związanej z piłką nożną w wymiarze nie niższym niż 6 miesięcy,
- wykluczeniu z PZPN.

Match-Fixing - kluby

Art. 107 § 2.

Za opisane w §1 postępowania osoby fizycznej, kluby podlegają:

- karze pieniężnej,
- weryfikacji zawodów jako walkower,
- anulowaniu wyniku meczu,
- zawieszeniu lub pozbawieniu licencji,
- przeniesieniu zespołu do niższej klasy rozgrywkowej,
- pozbawieniu tytułu Mistrza Polski, Wicemistrza Polski lub Zdobywcy Pucharu Polski, Pucharu Ligi lub Superpucharu,
- wykluczeniu z PZPN.

Zaniechanie zawiadomienia o korupcji

Art. 80.

Za zaniechanie zawiadomienia organu dyscyplinarnego o zachowaniu, wyczerpującym znamiona przewinienia dyscyplinarnego korupcji w piłce nożnej lub match-fixingu, osobom fizycznym wymierza się:

- karę pieniężną,
- karę dyskwalifikacji czasowej w wymiarze nie niższym niż 3 miesiące.

Przejęcie klubu piłkarskiego

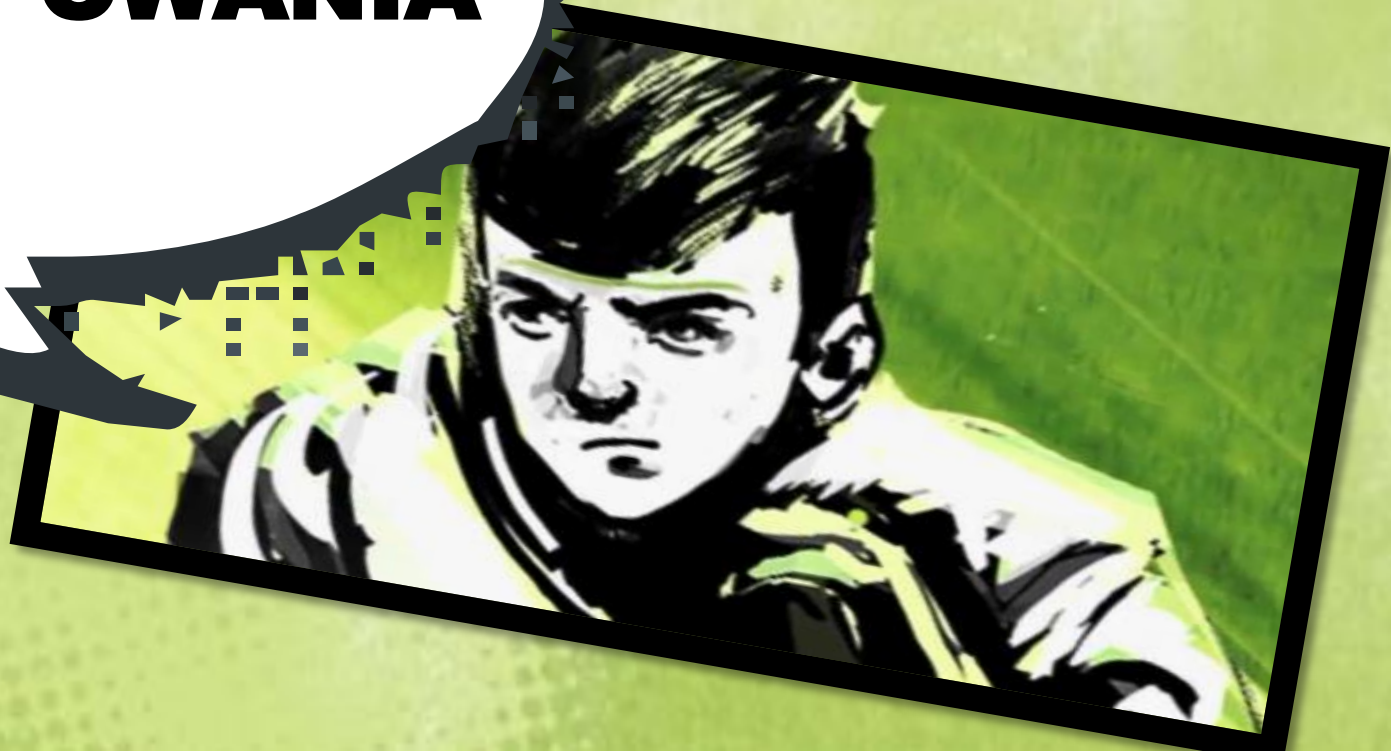
- W 2015 r. stwierdzono manipulowanie meczami drużyny Flota Świnoujście (grającej na drugim poziomie rozgrywek), w związku z próbą przejęcia klubu, będącego w kłopotach finansowych, przez podejrzanych inwestorów związanych w przestępczą grupą ustawiającą mecze piłkarskie w związku z udziałem w zakładach bukmacherskich.
- W meczach sparingowych w przerwie zimowej sezonu 2014/2015 nowozatrudnieni rumuńscy trenerzy, w drugich połowach meczów sparingowych Floty Świnoujście dokonywali dużych zmian w składzie swojej drużyny i desygnowali na boisko dużo słabszych zawodników. Pomimo prowadzenia w pierwszych połowach meczów Flota Świnoujście przegrywała mecze dużą różnicą bramek, traconych w drugiej części zawodów.
- Na podstawie informacji z UEFA, PZPN zawiesił 2 trenerów rumuńskich oraz niemieckiego dyrektora sportowego klubu Flota Świnoujście. Po tej decyzji zawieszeni trenerzy oraz pięciu piłkarzy z Rumunii i Mołdawii opuścili Polskę a tajemniczy inwestor z Izraela wycofał się z inwestowania w klub.

Mecz Pogoń Szczecin – Astra Giurgiu

(styczeń 2017)

- Mecz towarzyski zakończony wygraną Pogoni Szczecin (3:1).
- Dyskusyjne decyzje sędziów.
- Piłkarze obu drużyn intencjonalnie nie wykorzystywali podyktowanych rzutów karnych.
- Sparingi mogą być obiektem zainteresowania grup, wykorzystujących wyniki oraz przebieg tych meczów w zakładach bukmacherskich.
- <https://www.laczynaspilka.pl/federacja/komunikat-rzecznika-dyscyplinarnego-pzpn3>
- [Pogoń Szczecin — Astra Giurgiu](#)

ZASADY POSTĘPOWANIA

Nie ujawniaj informacji o Twoim sporcie!

- Możesz mieć dostęp do informacji, które nie powinny być znane innym osobom (np. zawodnicy kontuzjowani, skład drużyny na mecz, transfery zawodników).
- Należy uważać podczas rozmowy z innymi osobami (zwłaszcza wykorzystując portale społecznościowe).
- Nie wiadomo, do jakich celów Twoje informacje mogą być wykorzystane.

Wykorzystanie mediów społecznościowych

W 2017 roku piłkarz Klubu Cracovia kilka dni przed ważnym meczem ekstraklasowym otrzymał, za pośrednictwem komunikatora Messenger, wiadomość o treści m.in. *„Lubię zakłady bukmacherskie, jestem stanie zapłacić – na pewno się dogadamy – za dobrą informację i to jak przewidujesz co stanie się na boisku”*.

Ja coś wiem, a Ty nie...

Jak sądzisz:

jakie informacje „wyniesione z szatni” i w jaki sposób mogą zostać wykorzystane w zakładach bukmacherskich?

Nie obstawiaj zakładów dotyczących Twojego sportu!

- Żaden zawodnik ani inne osoby w danym klubie nie powinny obstawiać zakładów dotyczących własnej drużyny, w tym meczów z udziałem własnej drużyny.
- Osoby te nie mogą prosić członków rodzin, przyjaciół ani znajomych, by obstawiali zakłady w ich imieniu.

Regulamin dyscyplinarny PZPN

Zakłady bukmacherskie (art. 107 § 3)

Za uczestnictwo osób podlegających niniejszemu regulaminowi dyscyplinarnemu **w zakładach bukmacherskich**, zawieranych w kraju lub zagranicą, **odnoszących się do wszystkich meczów piłkarskich**, rozgrywanych z udziałem drużyn krajowych w kraju i zagranicą, wymierza się kary:

- kara pieniężna od 1.000 zł,
  - zawieszenie lub pozbawienie licencji,
  - skreślenie z listy sędziów, delegatów lub obserwatorów,
  - kara czasowego zakazu udziału we wszelkiej działalności związanej z piłką nożną,
  - wykluczenie z PZPN.
-

Udział w niedozwolonych zakładach bukmacherskich

- W 2015 roku wyszedł na jaw proceder uczestniczenia 19 zawodników IV ligowej drużyny piłkarskiej, którzy złożyli się na zakłady bukmacherskie dotyczące meczu piłkarskiego z ich udziałem w sezonie 2014/2015. Mecz mieli rozegrać z liderem rozgrywek w swojej grupie. Postawiono kilka tysięcy złotych na zwycięstwo w tym meczu. Według zawodników była to forma motywacji, zaproponowana przez trenera, w związku z kilkoma wcześniejszymi porażkami w IV lidze.
- W 2017 r. piłkarz klubu IV ligi, w trakcie przebywania na ławce rezerwowych, podczas meczu piłkarskiego swojej drużyny, próbował telefonem komórkowym obstawić zakład w firmie bukmacherskiej na ten mecz.

LEGEA

COMARCH

LEGEA

TYSKIE

COMARCH

RTUNA

TYSKIE

RTUNA

COMARCH

LEGEA
COMARCH

KEGPRZEM

FORTUNA

COMARCH

KARCHER

Nie ufaj ludziom, którzy coś Ci obiecują!

- Bądź ostrożny, jeżeli ktoś ci coś obiecuje, może w przyszłości zażądać czegoś w zmian.
- Naucz się mówić NIE, ponieważ przestępcy często wyszukują ludzi mniej asertywnych, o słabej woli.

Nie przyjmuj żadnych nieoczekiwanych korzyści!

- Nie przyjmuj żadnych prezentów, płatności ani innych korzyści w związku z Twoją sportową działalnością (drobne upominki, posiłki, wyjazdy rekreacyjne).
- Możesz być winny przysługę komuś, kto może Cię próbować namówić na zmanipulowanie meczu.

Jeśli ktoś składa ci propozycję korupcyjną - zaalarmuj!

- Porozmawiaj z kimś, komu ufasz!
- Każda próba namówienia ciebie lub innych zawodników na wpłynięcie na mecz musi być zgłaszana odpowiedzialnym osobom w klubie.
- Milczenie zawsze chroni niewłaściwe osoby i generuje nieuczciwość w sporcie.

Gdzie zgłaszać korupcję?

- Telefon:

.....

- e-mail:

korupcja-kgp@policja.gov.pl

sygnal@cba.gov.pl

**Dziękujemy
za uwagę!**

Ministerstwo Kultury,
Dziedzictwa Narodowego
i Sportu

POLICJA

PZPN

EKSTRAKLASA